

VIVE MA LIBERTÉ

VOORWOORD	5
INLEIDING	9
BRISTOL	15
JEUGD	31
T.C. MATIC	51
OOSTENDE	77
BRUSSEL	93
VROUWEN	112
AMBACHT	131
SONGS	155
VARIA	177
POLITIEK	199
FILM	213
TOUREN	227
KANKER	245
VIVRE	257
DANKWOORD	279

Wie is hij? Hijzelf zou die vraag ongetwijfeld met een of andere wijsheid van 't *zèëtje* beantwoord hebben. Iets in de trant van *e schete in e netzak* misschien? Hij wist heel goed dat een mens zich onder nogal wat gedaanten kan vertonen en dat het allemaal afhangt van omstandigheden en dat het dan ook nog vooral *in the eye of the beholder* is dat het beeld zich vormt. Er was denk ik maar één plek waar hij samenviel met zichzelf, waar hij wist wie hij was en hoe zich te gedragen, en dat was op een podium. En al het aarzelen en treuzelen en taffelen, al het vrijen en drinken, al het rondhangen en zwerven en alleen zijn, al het gezwoeg en het harde werken... het leidde allemaal naar die ene magische plek. En daar gaf hij alles *con brio* terug, alles wat hij onderweg had opgeraapt, alles wat hij had gezien, gevoeld en gedacht, hij gaf het allemaal terug aan de mensen, met hart en ziel.

Hij stond aan de toog van de EX, een nachtclub uit het begin van de jaren tachtig langs de Boudewijnlaan in Brussel. Het viaduct stond er nog en je moest eronderdoor lopen om een statig herenhuis binnen te stappen. Daar werden concerten en tentoonstellingen georganiseerd en Johan Daenen draaide er plaatjes. Die deed dat zo goed dat iedereen vond dat het de plek was waar je moest zijn. Daar stond hij aan de toog. We wisten wie we waren, maar kenden elkaar niet. Hij had in de week ervoor een interview gegeven aan *Humo* en daarin gezegd dat Brussel eigenlijk geen stad was, Amsterdam en Parijs dát waren steden. Ik was pas stapelverliefd geworden op Brussel en het was een trotse verliefdheid, zijn uitspraken hadden me gekrenkt. Ik ging naast hem bij de toog staan en vroeg: 'Wat doe je hier eigenlijk? Moet jij dan niet in Amsterdam of Parijs zijn?' De gespeeld verbaasde glimlach met pretogen als antwoord op mijn vraag, zie ik nog voor me. Ik heb die uitdrukking later nog vaak gezien en ze heeft me altijd weer voor hem ingenomen. We zijn elkaar blijven opzoeken en hebben veel tijd met elkaar doorgebracht, tot wederzijds genoeg. En als het op was, was het op, dan was hij weg.

Wie was hij? Bart Steenhaut heeft in een periode van tien jaar zowat honderdvijftig uur met hem gesproken en de neerslag van die gesprekken gethematiseerd. Ik herken hem, ik hoor hem praten en dat doet deugd. Het boek is een waardige inleiding tot zijn wereld. Maar Arno was een ontsnappingskunstenaar, de Houdini van het interview. Op de vraag 'Wie was hij?' moet het antwoord gezocht worden in de manier waarop zijn publiek hem tot het einde heeft gedragen.

Josse De Pauw
Augustus 2022

**MIJN ROOTS
LIGGEN IN OOSTENDE:
IK KLINK ZOALS
IK KLINK OMDAT IK
VAN DE KUST BEN**

In Brasserie du Parc lijkt het of de tijd stil is blijven staan. Het geluid van kletterend servies komt al van ver aangewaaid en de obers lopen hier als vanouds rond in strikjes en colberts. Dit is het soort brasserie dat je als vanzelf een *établissement* noemt. Het kader ademt nostalgie en grandeur. Misschien is er een oorzakelijk verband, maar ook het cliënteel lijkt via de teletijdmachine de zaal binnengeflitst. Oude dametjes roeren in hun tasjes doorloopkoffie en fezelen dingen tegen elkaar die vaak niet bestemd zijn voor ongenode oren. Arno kwam hier graag een whiskeytje drinken. Single malt, zonder ijs. Hij zat hier achteraan in de hoek, tegen het venster. Een plek om onzichtbaar te zijn en toch te kunnen observeren. Hij zei het nooit met zoveel woorden, maar precies omdat het interieur hier al decennia onveranderd is gebleven, denk ik dat hij hier ook een beetje de tijd van zijn zorgeloze jeugd opzocht. 'Ik kom hier tot rust,' was zijn verklaring op de vraag waarom dit een van zijn geliefkoosde plekken was om af te spreken in Oostende. 'En je kan hier ook iets eten.'

De liefde die Arno koesterde voor Brussel was onvoorwaardelijk, maar tegelijk heeft hij zijn roots nooit verloochend, ook al kon hij als jonge twintiger niet snel genoeg weg zijn uit de koningin der badsteden, en zijn er periodes in zijn leven geweest dat hij er veel minder kwam. Toch bleef hij zijn moedertaal trouw, tot ver buiten de landsgrenzen. De geschiedenis van zijn geboortestad en haar beroemdste inwoners behoorden tot zijn geliefde stokpaardjes tijdens interviews, en je moet al goed zoeken om een gesprek met Arno te vinden waarin de namen Ensor en Spilliaert níét vallen. Uiteraard ontluikte hier ook zijn liefde voor muziek, want de Langestraat was bezaaid met clubs waar de dj's elke week de nieuwste platen draaiden die ze enkele dagen eerder in Londen hadden gekocht. En altijd bleek er de liefde voor het water dat de kust wast. 'Er zijn mensen die in Oostende wonen en de zee niet zien. Ze kijken ernaar maar zien de schoonheid niet. Terwijl het eigenlijk één groot openlucht-museum is. Zelfs Raspoetin kwam naar hier om in de thermen te baden. Oostende was wereldberoemd vroeger. Alleen is bijna iedereen dat intussen vergeten.'

Je spreekt altijd met liefde over Oostende, maar zodra je kon ben je hier vertrokken.

Ik heb me hier een tijdje heel slecht gevoeld, dat is waar. Ik voelde dat ik vast zat, ook in mijn kop. Er waren cafés waar ik niet binnen mocht omdat ik eruitzag zoals ik eruitzag. Er waren veel balorkesten overal. Gasten die pruiken droegen en modmuziek speelden. En lelijke covers van 'La Bamba'. Dat was fake, en daar kon ik niet tegen. 't Waren poseurs. Ik moest daar weg, het was me te kleingeestig, te bekrompen. Ik ben heel lang weggebleven uit Oostende, zéker toen ik van het nachtleven in Brussel had geproefd. Pas in een latere fase van mijn leven heb ik Oostende weer leren waarderen. Dit is uiteindelijk wél de plek waar ik ben opgegroeid. Als kind ging ik elke zondag met m'n pa bij tante Irma en nonkel Theo eten. Ze hadden een groot appartement aan de Rogierlaan. Ik kreeg drie messen en drie *fourchetten*, want er was een entrée, een *grosse pièce* en een dessert. Mijn vader praatte met nonkel Theo over politiek, en tante Irma speelde met mij. Ze hadden zelf geen kinderen, dus ik was hun *kakkenesje*. En aan de muren hingen etsen van Ensor en Spilliaert, want ze had een *maison close* waar die twee regelmatig over de vloer kwamen. Dat was een ontmoetingsplaats waar kunstenaars, politici en zakenmensen elkaar zagen om te discussiëren, en als ze wilden konden ze ook met een madam naar boven gaan. En dan betaalden ze met etsen en schilderijen. Die bordelen hadden een natuurlijke aantrekkingskracht op schrijvers en kunstenaars. Da's typisch voor een havenstad. Bernard Shaw en Karl Marx kwamen niet alleen naar hier voor de lekkere mosseltjes, hé? 't Is dankzij tante Irma dat ik gefascineerd ben geraakt door schilderen. Ik kon daar uren naar zitten kijken. Ik kom uit een artistieke familie. Mijn grootmoeder – de moeder van mijn moeder – was zangeres. Ze zong in Oostendse cinema's bij stille films. Toen mijn moeder stierf, heeft ze me mee onder haar hoede genomen. Ze zei: 'Alle vrouwen zijn saloppen, maar ik niet.' Ze is zesennegentig jaar geworden, en zelfs toen ze hoogbejaard was bleef ze iedereen commanderen.

Toen ze tachtig was is ze eens naar T.C. Matic komen kijken. Achteraf zei ze: 'Vanaf nu zal ik nooit nog schrik hebben van de donder en de bliksem.' Daarmee was de kous af.

Voel je dat je roots in Oostende liggen, dat dit de plek is waar je vandaan komt?

(Denkt lang na) Als ik de *reuk* van de zee opsnuif, weet ik dat ik hier geboren ben. Dat meen ik heel serieus. Ik kan je exact zeggen welk weer het morgen zal zijn. Of er wind zal staan, of het gaat regenen, op welke manier de zon onder zal gaan... Dat heb ik geleerd van de visserij. Ook op muzikaal vlak liggen hier mijn roots. Ik klink zoals ik klink omdat ik van de kust ben. Ik zeg altijd: de Noordzee is als een zwembad met boten in. 't Is klein, hé. Hoe ik peins in de wereld, dat komt van hier. Van toen ik jong was ben ik geconfronteerd geweest met talen. Dat in mijn nummers Frans, Engels en Vlaams door elkaar lopen, is daar naar terug te brengen. Ik heb al die verschillende talen gewoon op straat geleerd. En ik mix die door elkaar, zoals de gedachten in mijn kop ook alle kanten opspringen.

Je hebt me wel eens gezegd dat er vandaag veel vergane glorie in Oostende is. Vind je 't een mooie stad?

't Is eigenlijk geen stad, hé. 't Is mossel noch vis. Je zit hier met je gat tussen twee stoelen. Maar er zijn plekken – zoals het café waar we nu zitten – die toch iets van een grote stad hebben. Dit zou het café van Hotel Metropole kunnen zijn, aan de Place de Brouckère. Of de Falstaff, vroeger. Ik kom daar graag. Je zet je, en je wordt nog bediend door echte garçons. *Gelijk* hier. Is dat niet schoon? Iemand die 'alsjeblieft' en 'merci' zegt. Waar je een pint krijgt, of een koffie. En da's gesoigneerd, allemaal voor dezelfde prijs. Vriendelijk goeiedag zeggen, dat kost geen geld, hé. Ik hou van de sfeer die op zulke plekken hangt. Oostende was een van de belangrijkste kunststeden van Europa. Ja, Brussel ook. Mochten die steden in Frankrijk, Duitsland of Holland hebben gelegen, waren er al honderdvijftigduizend boeken over geschreven.

Wanneer kom je naar Oostende?

In herfst en in de winter.

Waarom?

Voor de sfeer. En om te peinzen.

Schrijf je hier je nummers?

Ik schrijf veel op de trein tussen Brussel en Oostende. Daar ontstaan heel vaak ideeën. Dan schrijf ik zo'n *dinges* op in mijn boekje. Ik deel dat dan in vakjes, zo maak ik coupletten. En tegen dat ik in Brussel of Oostende ben, is er een refrein. Het omgekeerde gebeurt ook: dat ik in Oostende toekom met een refrein, en de rest dan opschrijf als ik in mijn appartement ben. Een eigen plek op de zeedijk hebben is een van de weinige luxes die ik me permitteer. De zee inspireert me. 't Is de enige plek waar ik graag vroeg opsta. Maar Brussel inspireert me ook, hé. Ik heb vaak flashbacks. Als ik de *reuk* van de zee opsnuif, zie ik flashbacks van het strand – ik loop als kind aan de hand van mijn vader en mijn moeder. Ik vecht tegen de nostalgie in mijn kop, want ik voel me daar ongemakkelijk bij. Nu, ik heb er meer last van in Brussel dan in Oostende. Meestal tijdens een tournee. Dan zijn we de hele tijd weg en weer, zodat ik op den duur niet meer weet waar ik ben. Als ik dan terugkom in Brussel, zie ik dingen die ik onderdrukt heb. Na een tournee kan ik me heel moeilijk aanpassen *in me kop*. Maar ik weet bijvoorbeeld wél dat het vandaag maandag is. Da's bizar, hé.

Als Brussel je plaat over de hoofdstad was, dan vormt Oostende het decor voor *Santeboutique*. En dat zeg ik niet alleen omdat de hoefoto op het strand is genomen. Akkoord?

Ja. *Santeboutique*, een typisch Belgisch woord dat van 't noorden van Frankrijk tot in Limburg wordt gebruikt. De plaat is ook een *santeboutique*, want er staan allerlei soorten muziek op. Het enige wat de nummers bindt is de Belgitude die erin zit, meer nog dan in mijn vroegere werk. De

nummers gaan over mijn leven. En inderdaad: ook over Oostende. 't Blijft dat kleine stadje aan zee waar ik ben opgegroeid. In de winter. Dan hangt er een melancholie die ik ontzettend schoon vind. Eigenlijk zou iedereen een cursus Oostends moeten volgen. Je weet toch dat de Duitsers de eersten waren die erin geslaagd zijn om Oostende te bezetten? Dat was tijdens de Eerste Wereldoorlog. De Nederlanders en de Spanjaarden zijn daar nooit geraakt. Toen was Oostende nog een vrijstaat. Toen de nazi's aan de macht kwamen, wilden heel veel progressieve Oostenrijkers en Duitsers naar Engeland vluchten. Daarvoor moesten ze in Oostende de boot nemen. Voor ze konden inschepen, doken ze de stad in om iets te drinken. Die wisten niet wat ze zagen, hé. Voor hen waren die *maisons closes* een nieuw fenomeen. Ze zagen al die madams in de vitrine zitten en vergaten meteen dat ze eigenlijk de boot naar Engeland zouden nemen. Die bleven hier. En in de jaren vijftig en zestig kwamen de jonge gasten van Lille om hier uit te gaan. Want de Langestraat, zo'n uitgestrekte strook met bars, cinema's, clubs en cafés, dat hadden ze niet in Frankrijk. Oostende was vroeger overwegend Franstalig. Als je op café een pintje vroeg, verstonden ze je niet. Je moest naar *une choppe* vragen. Maar 't is hier veranderd. De hele wereld is veranderd, maar niet ten goede. Onlangs las ik een stuk in de krant waarin Jan Jambon – niet toevallig een Vlaams-nationalist – zei dat Ensor geen Vlaamse schilder was omdat hij geen Nederlands sprak. Dat is waar: hij sprak geen Nederlands. Maar wél Frans, Engels en Oostends. Jambon zei dat overigens zélf met een Limburgse tongval. Oostende heeft een ongelofelijke geschiedenis als het op cultuur aankomt. James Ensor, Constant Permeke, Léon Spilliaert, Raoul Servais, die prijzen in Cannes heeft gewonnen... Allemaal wereldberoemd. Behalve in België. Of neem Henri Storck, die in de jaren dertig met zijn realistische filmdocumentaires over de Borinage even invloedrijk werd als Eisenstein. Dat is niet niks, hé. Ken jij veel Belgische kunstenaars van wie werk in Los Angeles in het Getty Museum hangt? Ik

niet. Maar je moet er wel naartoe om 'De Intocht van Christus te Brussel' te zien. Een topwerk van Ensor, waarin hij zijn eigen kop op het lichaam van Christus heeft gezet. Fantastisch! Het kan niet anders of Bob Dylan heeft zich door dat schilderij laten inspireren om 'Desolation Row' te schrijven, een van zijn beste nummers. Weet je wat ik de Belgen verwijt? Ze kennen hun eigen geschiedenis niet. Terwijl: vraag hen iets over een grote buitenlandse naam, en je krijgt een hele uitleg. Ik heb net een biografie over Edith Piaf gelezen. Die kwam altijd naar Brussel als ze zin had om uit te gaan. Maar dat weet hier vandaag niemand nog.

Je hebt een tijdje in Amsterdam gewoond. In Kopenhagen ook. Miste je Brussel en Oostende in die periode? Dat zijn toch de plekken bij uitstek die deel uitmaken van je DNA.

Goh. Ik heb ook nog in Parijs gewoond, dus ik denk dat mensen daar een verkeerd beeld van hebben. Ik reis veel, altijd al gedaan. Dat komt doordat ik aan zee ben opgegroeid, denk ik. Dan ben je van jongs af aan nieuwsgierig naar wat er achter dat water ligt. Ik luisterde naar Radio London en Radio Caroline, waar ze alleen maar nieuwe muziek speelden. In de jaren zestig ging ik al naar Londen om platen te kopen. Eerst vier uur met de boot, dan nog eens twee uur met de trein. 't Was een andere tijd, hé. Als je vandaag in Brussel pist, voelen ze al nattigheid in Londen. Er bestaan geen afstanden meer. Met de TGV sta je vanuit Brussel sneller in Parijs dan in Oostende.

Brussel en Oostende zijn de steden die het decor vormen waarin heel wat van je nummers zich afspeelen. 'Comme à Ostende', 'Oostende Bonsoir', je versie van 'Les Filles De Bord Du Mer' ook. En je hebt een volledige plaat aan Brussel gewijd.

Ik ben opgegroeid in Oostende, dat in mijn jeugd een heel internationale *feel* had. Alle straatbordjes waren tweetalig, en de menukaarten op restaurant waren Engels, Frans, Duits en Vlaams. Dat kwam door de Oostende-Dover-lijn,

met boten die zeventig keer per week de oversteek maakten. Daardoor had je in die stad een heel interessante cross-over van mensen, want als je van Duitsland of Oostenrijk kwam en naar Engeland wilde, moest je via Oostende de boot op. Op die manier kwam de hele wereld hier aanwaaien, en iedereen bracht zijn eigen cultuur mee. Tussen al die verschillende mensen ben ik opgegroeid. Voor de Costa del Sol en Benidorm in trek waren, kwamen de Engelsen op vakantie in Oostende. 't Is een stad met geschiedenis, hé. Er is veel veranderd intussen, da's waar. Er is geen visserij meer. En niks van industrie. De boten komen niet meer, en ook de rest is verdwenen. Maar vroeger werd ik voortdurend geconfronteerd met Engeland en Frankrijk: elk uur kwam er een boot toe in de haven, en alle passagiers kwamen in de Langestraat terecht. Er waren veel cafés waar alleen Frans en Engels gesproken werd. Bars als de Versailles en de Sloopy waren op de koop toe bijna vierentwintig uur per dag open, terwijl aan de andere kant van het Kanaal elke bar om elf uur dichtging. Die cross-over van talen had je alleen hier. Als vijftienjarige ging ik in de singer-songwriterbars luisteren naar de Engelse platen die ze daar op de jukebox hadden staan. Er kwamen Britse bands spelen en de dj's staken elke week het Kanaal over om de nieuwste platen te kopen. Ik was nog minderjarig, maar leende een identiteitskaart van een oudere vriend om ze toch te kunnen beluisteren. Zo heb ik James Brown ontdekt. The Groove was een populaire plek waar ik nachten ben doorgestaan. Dat was de club van Freddy Cousaert, die later verantwoordelijk was voor de comeback van Marvin Gaye. Hij was heel belangrijk in die scene. Zo haalde hij de eerste skabands naar Oostende. Namen als Jimmy James & The Vagabonds. Voor veel Britse artiesten was Oostende *the first gig on the continent*. Roy Harper, The Moody Blues, Tim Hardin, Nick Lowe en Dave Edmunds kwamen hier in de jaren zestig al optreden in de V.I.P.'s. Of in de Folk & Blues. Nu beseft ik dat ik met mijn gat in de boter ben gevallen, maar toen stond niemand van ons daarbij stil. Wij vonden

al die culturele weelde vanzelfsprekend. Freckleface was een van de eerste bands ter wereld die een kunstwerk op een platenhoes zetten: een werk van Etienne Elias.

Ook een Oostendenaar.

Hij heeft halverwege de jaren zestig nog de *Prix Jeune Peinture Belge* gewonnen. 't Was de Belgische tegenhanger van Andy Warhol, en hij werkte regelmatig samen met Roger Raveel en de beeldhouwer Roel D'Haese. Ik zou heel graag een retrospectieve rond zijn werk opzetten. Hij is ook een van de drijvende krachten geweest achter het Ensorhuis. Ensor had zelf geen kinderen, dus in zijn testament stond dat het huis naar zijn vrienden ging. En zodra de laatste daarvan dood was, moest het een museum worden. De laatste die stierf was de butler. 't Is nadien in handen van het Oostendse stadsbestuur gekomen en dat heeft het jarenlang laten verkrotten. Eigenlijk waren ze van plan om alles af te breken en er appartementen op te zetten. Etienne heeft daar in de internationale pers toen zoveel tamtam rond gemaakt, dat ze op het stadhuis zelfs boze telegrammen vanachter het IJzeren Gordijn kregen. De wereld op zijn kop! Toen zijn ze uiteindelijk bijgedraaid.

In 2009 ben je in Oostende gevraagd om Theater Aan Zee te cureren. Waarom wilden ze jou, denk je?

Geen idee. Ik wilde wel iets doen, en ik had meer tijd dan anders want mijn tournee was *sjust* gedaan. Maar zelfs als ik niet op tournee ben, speel ik elke week nog wel ergens op een festival. En *in me kop* ben ik altijd al bezig met een volgende plaat. Maar dat voelt niet als werk. Zo'n festival als Theater Aan Zee, daar heb ik een compagnon voor nodig, want alles moet een verhaal hebben. Daarom heb ik destijds Jan Goossens gevraagd om me te helpen, toen de directeur van de KVS.

IK HEB MIJN LOT
AANVAARD

In september 2019 bracht Arno *Santeboutique* uit, een plaat die goed ontvangen werd en de aanleiding vormde voor een nieuwe, internationale tournee die hem onder meer naar Nederland, Zwitserland en – uiteraard – Frankrijk zou brengen. Maar eind november werd pancreaskanker bij hem vastgesteld. In eerste instantie wilde hij het nieuws nog het liefst van al voor zichzelf houden en er niet te veel ruchtbaarheid aan geven. Er werd een chemokuur opgestart om de omvang van het gezwel te doen afnemen, maar Arno bleef repeteren en er werd ook een concertreeks aangekondigd. Alleen duurde het niet lang voor de geruchtenmolen op gang kwam. Toen bleek dat hij een zware operatie zou moeten ondergaan en de herstelperiode als onvermijdelijk gevolg had dat er een aanzienlijk aantal optredens van de voorjaartournee geschrapt of op z'n minst uitgesteld moesten worden, besloot hij over zijn ziekte te praten.

We spreken op 10 januari af in Sint-Niklaas, waar Arno in De Casino een eerste warm-upshow op het programma heeft staan. Voor het optreden praat ik kort met Mirko Banovic. Die maakt zich duidelijk zorgen en stelt dat de omstandigheden de lat voor de show van vanavond nog hoger hebben gelegd. 'Ik heb de rest van de groep duidelijk gemaakt dat niemand het zich kan veroorloven om vanavond een steek te laten vallen. Het moet er pól op zijn. Het worden misschien Arno's laatste concerten.' Het optreden zelf is een succes. De band speelt strakker dan een elastiekje en Arno vertelt zijn gebruikelijke grapjes. De recensies achteraf zijn bijgevolg unaniem lovend. Het publiek in de zaal weet op dat moment nog nergens van, en het is hem ook nog niet aan te zien dat hij tegen kanker vecht. Maar Arno heeft tijdens het optreden een kokertje op zijn rug gekleefd, met een pompje dat chemo door zijn lichaam laat druppelen. Hij toont me de constructie wanneer we na het optreden in zijn kleedkamer praten – hij in een rode zetel, naast een schemerlamp die nauwelijks licht geeft. De inhoud van het gesprek mag op dat moment nog niet worden vrijgegeven. Dat mag pas wanneer zijn drie uitverkochte concerten in de Ancienne Belgique achter de rug zijn én hij tijdens de MIA's een Lifetime Achievement Award in ontvangst heeft genomen. 'Ik ben serieus verschoten, *vint*.'

Hoe ben je zelf te weten gekomen dat je kanker hebt?

Sophie, mijn vriendin, vond dat ik er geel uitzag. Ik voelde me kiplekker, maar ben toch maar naar mijn huisdokter geweest. Die vond niet meteen iets. Toen heeft ze een afspraak in het hospitaal geregeld. Daar heb ik een volledige check-up ondergaan, en ze vonden een kanker in mijn pancreas. Dat was geen goed nieuws, natuurlijk. Da's een van de zwaarste kankers, hé. Niet om mee te lachen. 't Was een klein gezwel, dus ik denk dat ze er vroeg bij waren. Alleen zat het op een plek waar ze moeilijk konden opereren. Er is meteen een chemokuur opgestart, vier sessies van telkens achtenveertig uur. Momenteel is er ook één bezig, kijk. (*knoopt zijn hemd los*) Zie je die plastic *pulle*, hier? Dat moet ik dan anderhalve dag dragen. De dokters zeggen dat ik gek ben om zo op te treden. Die zijn natuurlijk bang dat de naald langswaar de chemo binnendruppelt zou loskomen tijdens het optreden, want ik kan moeilijk twee uur stilstaan, hé. Maar het optreden is goed gegaan, en alles is blijven zitten waar het moest blijven zitten. *Chance*. Intussen is trouwens duidelijk dat de chemo aanslaat en het mogelijk is om te opereren. Dat was eerst nog onzeker. Dat is dus goed nieuws.

Wat dacht je toen de dokter zei: je hebt pancreaskanker?

Ik heb dat aanvaard. Direct. Er was ook geen andere keuze, hé? Wat is het alternatief? In een hoekje kruipen? Ik vind het veel erger dat we optredens gaan moeten verplaatsen. Vergeet niet: ik heb een fantastisch leven gehad. Mijn moeder zei altijd: je moet nooit proberen om iemand anders te zijn, want dat is werken. En ik wérk niet, ik speel. Dat heb ik nu al tot mijn zeventigste kunnen volhouden. Dan valt er niks te klagen. Ze is zelf maar vierenveertig geworden. Nooit gerookt en nooit alcohol gedronken, nochtans. Maar ik wil nu nog niet sterven, want de bloemen zijn te duur. Ik wil niet dat mensen te veel geld zouden betalen voor een boeketje op mijn begrafenis. Ik ga dus nog een beetje wachten. En ik ga ervan uit dat ik erdoor kom. Ik heb een verpleegster, ik krijg *pikkuren* én ik heb een geweldige equipe in het AZ van

Brussel. Ik ben een paar keer binnen geweest om behandeld te worden, telkens voor een dag of twee. Dan mocht ik weer naar huis en kreeg ik zo'n busje mee met nog meer chemo voor thuis. Al bij al ervaar ik er weinig ongemakken van. Maar eerlijk: ik weet ook niet alles tot in de details. Alle praktische dingen worden door mijn vriendin geregeld. Ze is beter op de hoogte dan ikzelf, want zij spreekt dezelfde taal als de dokters. Sommigen denken zelfs dat ze zélf een verpleegster is. Ik moet er dus niet in mijn eentje door. Da's mijn geluk. Danny Willems is met me meegeweest naar 't ziekenhuis. Da's mijn beste vriend. Ik ken 'm al van de jaren zeventig. En ik heb Cyril, mijn manager. Ik ben nog nooit zo lang bij een vrouw geweest als bij hen. Mijn broer is er, en ik speel al lang met dezelfde muzikanten. Het ambeteert me dat ik dit meemaak, want ik voel me verantwoordelijk voor mijn crew en als de concerten niet doorgaan, zitten ze zonder inkomsten thuis. Ik heb een goed team, en dat team is mijn familie. (*lange stilte*) Het enige waar ik echt van afzie, is wat het voor mijn twee zonen betekent. Ik heb 't ze verteld, natuurlijk, maar dat was niet gemakkelijk. Hoe zeg je zo iets? Zoals het is. Ze houden zich sterk. Ze zijn volwassen intussen. De oudste is tweeëndertig, de andere een stuk in de twintig. Ik heb mijn moeder verloren toen ik vierentwintig was. Ze staan op eigen benen, en ze kunnen hun plan trekken, maar ze zien meer af van mijn ziekte dan ik. Ik heb bewust niets gelezen over pancreaskanker. Niks opgezocht. Sophie doet dat wel, maar ik denk: de dokters weten wat ze doen, dus ik leg mijn lot in hun handen en doe wat van me gevraagd wordt.

Wat vragen ze zoal?

Om te stoppen met alcohol, want chemo en alcohol, dat accordeert niet. Nu is 't alleen nog thee, water en bietensap. Ik ben lang *on the road* geweest met Lady Alcohol, hé. Ik heb er op *Santeboutique* zelfs een nummer over geschreven. *She makes me mad/she makes me sad/she makes me scream/she's wasted energy*. Dat nummer vertelt de waarheid. Ik

moet zeggen: sinds ik gestopt ben met drinken voel ik me veel beter. Nooit meer een kater! De mensen rondom me zeggen ook dat ik veel helderder ben. De voorbije maanden heb ik geen druppel meer binnen gehad. Enfin, gisteren wel. Een klein glaasje wijn bij mijn eten. Dat mag van de dokter. Natuurlijk, ik ben alleen maar gestopt omdat ze die kanker hebben ontdekt. Ik heb alcohol altijd ontzettend lekker gevonden. De drank maakte me ontspannen en gaf me energie, zéker toen ik nog jonger was. Maar het heeft me geen moeite gekost. Ik heb genoeg alcohol gedronken voor de rest van mijn leven. 't Is lang mijn *social dope* geweest. Ik mis het niet. Echt niet. Ik ga nu vroeger slapen omdat ik me verveel op café. En gelukkig slaap ik goed. Dertien jaar geleden had ik het roken al opgegeven, en lang daarvoor was ik ook gestopt met joints. Dat ging eigenlijk vanzelf. Ik let op wat ik eet. Veel groenten, veel fruit. Ik ben – net als mijn pa, trouwens – allergisch voor garnalen, krabben en *homards*. Vroeger kon ik enorm genieten van vlees en was ik vaste klant bij La Paix, een steakrestaurant in Anderlecht. Maar 't smaakt me niet meer. Ik eet alleen nog beesten op twee poten. Biokip. Mosselen. En vis natuurlijk. Ik ben van de kust, hé. En anders mag ik Oostende niet meer binnen. Sinds ik niet meer drink, besef ik wat ik allemaal gemist heb. De realiteit, bijvoorbeeld. Nu, misschien is het wel goed om die af en toe te kunnen ontvluchten. Ik erger me nu aan mensen die dronken zijn. Ze herhalen alles tien keer, en dan nog versta je ze niet. Dat is heel confronterend, want ik ben zelf ook jaren zo geweest. Ik ben veel vergeten door de alcohol, heb al jaren black-outs. Ik dronk wel bijna nooit als ik op tournee was. Ik heb in die vijftig jaar maar vier keer zat op een podium gestaan. Als ik moest spelen kon ik dat gemakkelijk laten. Dan was er sowieso nooit veel tijd om op café te zitten. Voor de duidelijkheid: ik begon niet al van 's ochtends te drinken, hé. De mensen denken dat altijd. Ik dronk ook nooit thuis. Het probleem was: ik ben een sociale drinker, en ik heb héél veel vrienden.

Om het met een van je eigen klassieke oneliners te zeggen: *Pour se cultiver, on doit se mouiller.*

Da's waar. Mijn vader bracht iedere donderdag zes flessen wijn naar de moeder van mijn moeder. Elke dag dronk ze een fles, behalve op zaterdag. Dan dronk ze jenever. En wodka. Het leeggoed ging ze nadien bij de *geburen* zetten. *She was a fuckin' bitch.* (lacht) Zo ging het iedere week. En ze is zesennegentig geworden. Mijn vader negentig, maar die heeft nooit zo hard gedronken als ik. In principe heb ik dus goeie genen. Maar goed: ik ben oud geboren, dus ik zal jong sterven. Voor mijn ziekte was ik eigenlijk nog nooit in een ziekenhuis beland. Ik heb ooit eens een voet gebroken, da's al.

Hebben de dokters je gezegd dat in deze toestand op een podium gaan staan misschien niet het beste idee is?

Natuurlijk. Maar ik heb iets nodig om me aan op te trekken, en alleen al het vooruitzicht dat er een paar concerten gepland zijn heeft me energie gegeven. Misschien worden dat mijn laatste optredens. De dokters snappen niet dat ik tijdens mijn chemokuur concerten ben blijven spelen. Maar ik móét optreden, anders word ik zot. Ik heb tijdens en na een show veel meer energie dan op andere dagen. Zelfs door gewoon te weten dat er een concert aankomt, voel ik me al beter. Het geeft me iets om naar uit te kijken. Vandaag is de tournee begonnen, en dat maakt me gelukkig. Thuis zitten niksen is niets voor mij. De muziek heeft altijd al mijn leven gered en dat is nu niet anders. Muziek maken houdt me jong. Optreden is een verslaving, en daar wil ik niet van afkicken. Ik ben zeventig jaar intussen, maar zolang ik niet in de spiegel kijk, voel ik me helemaal niet zo. Sorry als het als een cliché klinkt, maar ik heb nu niet minder energie dan toen ik dertig was. Nu, met die chemo, is het wel even wat minder. Ik ben wat rapper moe. Maar voor de rest? Ik weet niet eens wat dat is, zeventig zijn. Als ik andere mensen van mijn leeftijd zie denk ik vaak: amai, die zijn oud. En dan is er al veel veranderd, hé. Zeventigers hebben vandaag een heel ander leven dan pakweg dertig jaar geleden. Vroeger

gingen ze naar Benidorm, en dat was het dan. Of zaten ze achter hun sanseveria op hun einde te wachten. Vandaag zijn ze veel actiever geworden. Ik heb de voorbije jaren al heel wat vrienden verloren. Vorig jaar Willy Willy nog, en die was veel jonger dan ik. Vroeger stond ik daar nooit bij stil. Nu denk ik daar soms wel over na. Op dat vlak heb ik tot nog toe geluk gehad. Veel geluk. Ik ben zeventig kunnen worden zonder noemenswaardige kwaaltjes. En vooral: ik heb gelééfd. Dat zei Paul Couter ook toen ik hem vertelde dat ik ziek ben: 'We hebben gelééfd.' Hij heeft trouwens ook kanker, hé. Eerlijk gezegd: 't ziet er niet goed uit. Paul is een groot deel van mijn leven, en in al die jaren is hij geen haar veranderd. Van mij denken ze dat ik leef als een rocker, maar hij dóét het echt. Nog steeds. 't Is een ruwe gast, maar met een hart van koekebrood. Da's gelijk mijn broer. Paul is een jaar ouder dan ik, maar hij blijft gáán als een achttienjarige. Ik heb 'm gevraagd om mijn voorprogramma te doen in de AB. En in Parijs. Samen uit, samen thuis.

In februari word je geopereerd en het is de bedoeling dat de tumor wordt weggenomen. Nadien ga je sowieso een tijdje moeten revalideren. Ben je bang voor die operatie?

Bang? Nee, *vint*. *Always look on the bright side of life*. Er zijn *no regrets*. Door de muziek heb ik gans de wereld gezien en nooit moeten werken. China, Japan, Vietnam, Amerika, Scandinavië... overal heb ik gezeten. 't Is intussen te laat om op pensioen te gaan. Ik zou me dood vervelen. In de meeste gevallen kijk ik vooruit op korte termijn: ik doe mijn try-out, en de concerten in de AB. Ik denk – echt waar – niet aan februari. Ik zeg niet: *tomorrow is another day*, hé. Ik zeg: *tomorrow* bestaat niet. Ik leef van dag tot dag. Dat heb ik altijd gedaan. Trouwens: waarom zou ik bang zijn van die operatie? Ik ga daar niets van weten, hé? Ik word in slaap gedaan. Na de chemo is de tumor niet groter geworden. Ze gaan een stuk van mijn lever wegnemen, van mijn dunne darm en van mijn pancreas. Natuurlijk, ik ben er me goed van bewust dat het een lange, zware ingreep wordt. Maar

met een beetje *chance* ben ik als ik wakker word meteen een paar kilo lichter. Na de operatie ga ik nog zeker twee weken in het ziekenhuis moeten blijven, en in principe volgen dan nog vier weken herstel thuis. Als ik te veel verzwakt ben misschien nog langer. Daar kijk ik enorm tegenop. Het zullen de dokters zijn die beslissen wanneer ik opnieuw kan beginnen repeteren. Ik vertrouw op wat ze zeggen. Ik kan zelf ook niet voorspellen hoe ik me achteraf zal voelen, natuurlijk. Maar ik hoop dat het meevalt. Hoe sneller ik weer mag optreden, hoe beter. Er staan sowieso nog een boel concerten gepland in heel Europa, en in mei ook in België. Optredens afzeggen of verplaatsen is nooit plezant, hé. Het publiek zorgt ervoor dat ik besta. Zonder hen ben ik niets. Mocht ik alleen voor mezelf spelen, dan zou het aftrekkerij zijn. De mensen betalen geld om naar mij te komen kijken. Daar heb ik respect voor. Ik zal nooit zomaar *fuck you* tegen hen zeggen. Pas op: ik wil ook niet dat iedereen me graag ziet, want dan zou ik pas zwaar in de stront zitten. Ik merk natuurlijk wel dat er de laatste tijd veel goodwill is vanuit het publiek. Voor mij zijn de optredens nog heel belangrijk.

Hoeveel concerten ga je moeten uitstellen, denk je?

Een stuk of veertig. Ik lig daar van wakker, hé. Ik ging volgende maand normaal gezien ook de studio in om een nieuwe plaat te maken. Oude nummers herwerkt voor *piano-voix*. Dat wordt nu uitgesteld, natuurlijk. En ik ben door Koen Mortier gevraagd om mee te spelen in zijn nieuwe film. Onlangs heb ik samen met Sophie ook een nummer geschreven voor de verjaardag van James Ensor. Het heet 'Ensor Min Mentor' en het is in 't Oostends. 't Komt op een plaat met alleen Oostendse groepen. Ensor is gestorven in het jaar dat ik geboren werd. Hij krijgt eindelijk zijn eigen museum. 't Werd verdomme tijd. En ondertussen ben ik ook al nieuwe nummers aan 't schrijven. Voor het geld hoef ik geen platen meer te maken, maar wel om mentaal te overleven. Mocht ik niet meer op een

podium kunnen functioneren... dat kan ik me zelfs niet voorstellen. Als alles volgens plan verloopt, ga ik over een paar maanden opnieuw de baan op met mijn muzikanten. Met mijn family.

Voor het zover is krijg je nog een Lifetime Achievement Award op de MIA's, al weet ik dat je eigenlijk niet wakker ligt van dat soort onderscheidingen. De dag dat je geridderd werd tot Chevalier dans l'ordre des Arts et des Lettres gaf je dat ereteken meteen cadeau aan je vader.

Ik wist dat hij er meer zorg voor zou dragen. Ik verlies altijd alles. (*lacht*) Toen ik hoorde dat ze me een prijs zouden geven op de MIA's kreeg ik spontaan een mentale erectie. Nee, serieus: het doet me plezier dat ze aan me denken. Ik heb intussen al veel van die awards gehad. Ik zeg altijd vriendelijk merci. Als ze me willen vieren, ga ik niet refuseren, hé. Want ik ben daar niet alleen, natuurlijk. De andere mensen vieren met me mee. En zo heeft iedereen ook een excuus om te laat thuis te komen van de MIA's. Arno gaf een feestje, en 't was plezant.

Zelfs onderscheidingen in ontvangst nemen doe je om het publiek te plezieren.

Ja. Het publiek geeft me kracht. En die kracht zal goed van pas komen, straks. Zonder de mensen ben ik niets, dus dan mag ik al eens iets terugdoen. Ik ben nu ook genomineerd voor de Franstalige MIA's, trouwens. Als beste zanger. Beste plaat. En nog *entwa*.

Wie had dat ooit gedacht, dat je nog eens een award als beste zanger zou krijgen?

(*Lacht*) Ze hebben er dan ook nadrukkelijk bij gezet dat het in de categorie 'alternative' is.

VIVRE

Merci godverdomme.

Aan:

Arno. Voor de muziek. Voor de vriendschap. Voor de gastvrijheid. Voor de talloze lange gesprekken. Voor zijn enorme generositeit bij het maken van dit boek.

Alex Vanhee, voor de prachtige foto's.

Josse De Pauw, voor het bijzondere voorwoord.

Eva Berghmans, voor de hulp, de steun en het geduld.

Serge Feys en Mirko Banovic.

Cyril Prieur.

Filip De Grootte en Pieter Verheyden.

Sam De Graeve, Nils De Malsche, Remco Houtman-Janssen en Robin J. August, voor de prettige samenwerking.

En bravo zijn.

BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

Gent, België

info@borgerhoff-lamberigts.be

www.borgerhoff-lamberigts.be

ISBN 9789463938846

NUR 661

Thema AVP

D2022/11.089/152

© 2022, Borgerhoff & Lamberigts nv

Auteur: Bart Steenhaut

Fotografie: Alex Vanhee

Coördinatie: Sam De Graeve, Nils De Malsche, Joni Verhulst

Eindredactie: Remco Houtman-Janssen

Vormgeving: Robin J. August

Gedrukt in Europa

Eerste druk: oktober 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/
of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronische drager of op welke wijze dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.